

Svar på fullmäktigemotion om gratis halkskydd

90/06.07.00/2017, 67/00.02.00/2017

STF 12.03.2018 § 9

Mer information:

social- och hälsovårdsdirektör Ulla Tikkanen, tfn 050 355 3246
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Fullmäktigeledamot Miettinen inlämnade 13.3.2017 en motion där han föreslår att staden ska skaffa gratis halkskydd att fästa på skorna åt alla Grankullabor över 65 år. Han motiverar motionen bl.a. med att halkskydd förebygger skador i form av benbrott på grund av fallolyckor samt kostnader som dessa föranleder. Motionen delas ut som **bakgrundsmaterial** till föredragningslistan.

Det lidande och de kostnader som fallolyckor orsakar är ansenliga, varför det är viktigt att uppmärksamma äldre personers ökade olycksbenägenhet. Enligt uppgift från Institutet för hälsa och välfärd får upp till 70 procent av de personer över 75 år som halkar ute skador som kräver vård. Största delen av de benbrott som drabbar personer som fyllt 70 år uppstår dock hemma. Skadorna till följd av fallolyckor är i allmänhet små, men som värst kan ett fall leda till ett höftledsbrott, och kostnaderna kan då bli upp till 20 000 euro. Det finns än så länge bara få studier om halkskyddens betydelse vid förebyggandet av fall, och det finns inte belägg för att halkskydd skulle ha just någon effekt då det gäller att förebygga höftledsbrott.

Det bör observeras att många olika faktorer som gäller äldre och deras livsmiljö påverkar risken för fallolyckor. För att minska risken är det viktigt att identifiera dessa faktorer och försöka eliminera dem. Enligt handboken Ikääntyvien kaatumisen ehkäisy (Institutet för hälsa och välfärd 2012, 121) är målinriktad fysisk träning som mångsidigt förbättrar den fysiska konditionen ett effektivt sätt att förebygga fallolyckor bland seniorer som bor hemma. Viktigt är också att medicineringen ses över halvårsvis och särskilt att bruket av läkemedel som ökar risken för fall minimeras samt att de äldre använder D-vitamintillskott på vintern och att förbättringar görs hemma och i närmiljön (bl.a. belysning och tillgänglighet). Det är också väsentligt att gårds- och gatuområdena hålls väl plogade och sandade.

Vi bör alltså identifiera riskgrupperna och rikta interventionerna till de personer som drar mest nytta av dem. I Grankulla kan risken för fall bedömas och förebyggande åtgärder vidtas i samband med bl.a. besök på seniorrådgivningen (70-åringar) och hälsofrämjande hembesök (80-åringar).

Flera kommuner delar ut halkskydd eller deltar i anskaffningskostnaderna. Som åldersgräns har kommunerna haft 65, 70 eller 75 år. T.ex. i Reso får 65-åringar och äldre dubbar i skorna, i Nurmijärvi har personer som fyllt 65 fått en ersättning på 10 euro för halkskydd de skaffar själv, medan 70-åringar och äldre i Lojo får en betalningsanvisning på 15 euro enligt behovsprövning.

I Grankulla finns 2100 personer i åldern över 65 år, och ca 1100 av dessa är 65–74-åringar. Det finns ca 1500 kommuninvånare i åldersgruppen över 70 år. Om ca 10–30 % av dem ansöker om ersättning under året, blir kostnaden ca 1500–5000 euro.

Anskaffningen av halkskydden och utbetalningen av ersättningen bör ske så smidigt som möjligt. En smidig procedur kunde gå ut på att de berörda ansöker om en ersättning på 10 euro mot kvitto en gång per år för halkskydd som de själv anskaffat för sina skor.

I praktiken sköter personalen inom social- och hälsovården utbetalningen av ersättningen på den sökandes konto mot kvitto som fogats till ansökan. Om ansökningsförfarandet och blanketten informeras närmare t.ex. i lokaltidningen Kaunis Grani.

Då social- och hälsovårdsutskottet 13.2.2018 beslutade att ersätta halkskydd som fästs på skorna åt kommuninvånare över 70 år (10 euro/person/år) och att förnya praxisen för förebyggande av fallolyckor och identifiering av riskgrupperna, beslutade utskottet samtidigt att överväga om ett år huruvida försöket med ersättning ska fortsätta.

STS:

Fullmäktige antecknar för kännedom svaret på fullmäktigeledamot Miettinenens motion om anskaffning av halkskydd att fästa på skorna samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

.....

Ledamot Miettinen föreslog remittering av motionen för ny bedömning, med motiveringen att åldersgränsen skulle sänkas till 65 och att byråkratin skulle minska om staden kunde skaffa och dela ut halkskydden. Förslaget om remittering understöddes inte.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.